

Jedinečný videomapping na Národní i Václavském náměstí připomínal Pražanům převratné historické chvíle.

Ivo Horváth
redaktor MF DNES

PRAHA V říšský Reichstag dobývaný Sověty roku 1945 se včera proměnilo na chvíli Národní muzeum při velkolepém večerním videomappingu. Ten byl vyvrcholením připomínky třicátého výročí 17. listopadu v metropoli. Tvůrci využili podoby říšského sněmu s objektem v čele Václavského náměstí. Zadání znělo, aby se neomezili jen na české nebo československé dějiny, což se povedlo pomocí působivých dějinných obrazů.

„Těch ploch, na které se dá promítat, je na Národním muzeu minimum. My jsme tam připravovali projekci už loni 28. října, takže jsme našťastí nějaké zkušenosti s tímto místem měli. Projekci jsme také odzkoušeli na modelu muzea ve studiu,“ vysvětluje Jindřich Trapl z pražské společnosti Xlab, která nyní pracuje například na přípravě projekce, kterou v New Yorku uvede dětský fond OSN Unicef.

Věrohodně vypadaly záběry ze srpna 1968. Na muzeu totiž záměrně i po rekonstrukci zůstaly stopy po střelbě sovětských vojáků. Obraz zmaru byl doplněn o krátký záznam dobového rozhlasového vysílání. Zvuky střelby ze samopalu doplnily detaily padající sutě z omítky. Také písně Karla Kryla k srpnu 1968 neodmyslitelně patří, a proto nemohly chybět ani ve včerejším videomappingu.

Akademie věd se připojila k oslavám videomappingem na své budově na Národní. Foto: Yan Renelt, MAFRA

Dějiny se vešly do videa

Naději přinesl až vznik Charty 77, ve videu je také úryvek projevu doprovázejícího podpis anticharty umělci v Národním divadle 28. ledna 1977. „Pohrdáme těmi, kdo v nezkratné pýše, ješitné nadřazenosti, sobeckém zájmu...“ zaznělo od normalizační herečky Jiřiny Švorcové.

Na přípravě videa byla nejnáročnější právní stránka věci. „Kvůli použití množství historických nahrávek i záběrů se z nás také stali opravdoví odborníci na autorské právo,“ popisuje Trapl.

Následovaly záběry papeže Jana Pavla II., který požehnal Václavskému náměstí. Svatý otec byl původem z Polska, odkud byly i navazující záběry gdaňských loděnic, kde

vzniklo při dělnických protestech hnutí Solidarita. Video zakončila inaugurace Václava Havla československým prezidentem. Ze státního znaku poté odpadla pětícípá hvězda.

Xlab díky zmíněnému videomappingu u příležitosti loňského stého výročí vzniku Československa mohl vše dobře připravit. „Ty zkušenosti jsme samozřejmě využítovale, letos máme například výkonnější projektory. Technický pokrok jde totiž pořád kupředu,“ říká Trapl.

Národní třída

Nejvíce je 17. listopad spojen s Národní třídou. Tam oslavy začaly již

v sobotu večer, kdy na svou budovu promítala Akademie věd České republiky. Snímek byl pojatý více umělecky než ten, který byl promítán na Václavském náměstí a obsahoval také například několik obrazových podobenství. Nástup komunismu po 2. světové válce ilustrovala červená barva, která se rozlila na velké části mapy Evropy a v závěru ustoupila. V momentě, kdy v 60. letech začala částečná demokratizace, porostla fasáda Akademie věd díky projekci zelená rostlina, kterou po srpnu 1968 zalila krev.

„Snažili jsme se, aby video mělo dokumentární hodnotu, ale aby tam nechyběl ani umělecký efekt, důležitý byl také evropský kontext,

aby bylo vidět, že jsme byli součástí nějaké mezinárodní soustavy. Naznačili jsme i návrat do Evropy i to, že za pojmem svoboda je zodpovědnost,“ vysvětluje ředitel Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd Miroslav Vaněk, který měl přípravu projekce na starosti.

440 metrů „plátna“

Pravděpodobně největší plochu zaujaly projekce, kterou v neděli uspořádala na Národní Paměť národa. Projekčním „plátnem“ se staly budovy v úseku dlouhém 440 metrů. „Pracovali jsme hlavně s příběhy sametové revoluce. A použili 230 světél synchronizovaných s prostorovým hudebním doprovodem

a pěti velkoformátovými projekcemi,“ říká Anežka Kušáková ze společnosti 3dsense, která ve spolupráci s organizací Post Bellum show připravila.

V rámci Festivalu svobody na Václavském náměstí i na Národním mimo jiné včera účinkovala kapela Tata Bojs. Její člen Milan Cais přitom také promítl svůj videomapping nazvaný Noční hlídač. A projekčním plátnem se stalo znovu v průběhu víkendu Národní muzeum.

„Projekci jsme spustili dvacet minut po koncertu. Ten nápad velikých očí, které sledují prostor, je už z roku 1997. Ale tehdy to nešlo uskutečnit,“ vysvětluje Cais.

Trump za bubny Václavským náměstím se odpoledne rozezněla hudba v rámci Koncertu pro budoucnost. Foto: Jan Zátorský, MAFRA

Pieta Svíčky lidé zapalovali i na Albertově. Foto: Tomáš Krist, MAFRA

Hymna Oslav sametového výročí se účastnila i známá operní zpěvačka Dagmar Pecková, která zazpívala národní hymnu z balkonu Paláce Metro. Foto: Petr Topič, MAFRA